

Đặc khu Lý Sơn - điểm sáng phát triển bảo hiểm xã hội tự nguyện

14:36 17/04/2026

Đặc khu Lý Sơn (tỉnh Quảng Ngãi) đang nổi lên như một điểm sáng trong thực hiện chính sách an sinh xã hội. Với tỷ lệ người dân tham gia BHXH tự nguyện thuộc nhóm dẫn đầu của tỉnh, địa phương này đang từng bước hiện thực hóa mục tiêu mở rộng diện bao phủ BHXH toàn dân bằng những cách làm linh hoạt, sát thực tiễn.

BHXH cơ sở Lý Sơn trong một đợt tuyên truyền chính sách BHXH, BHYT.

Đột phá từ cách làm sát dân, đúng thời điểm

Là địa bàn hải đảo với quy mô dân số không lớn, đời sống người dân chủ yếu dựa vào sản xuất nông nghiệp, đánh bắt hải sản và dịch vụ nhỏ lẻ, việc phát triển người tham gia BHXH tự nguyện ở Lý Sơn đặt ra nhiều thách thức. Thu

nhập không ổn định, mang tính mùa vụ khiến việc duy trì tham gia liên tục của người dân gặp không ít khó khăn.

Theo ông Nguyễn Thành Dương, Giám đốc BHXH cơ sở Lý Sơn, nếu chỉ dừng lại ở tuyên truyền đại trà thì khó có thể tạo chuyển biến bền vững. Từ thực tiễn triển khai, Ban Chỉ đạo thực hiện chính sách BHXH, BHYT Đặc khu Lý Sơn (viết tắt Ban Chỉ đạo) xác định, muốn người dân tham gia thì trước hết phải tạo được niềm tin, mà muốn có niềm tin thì cán bộ phải đi trước, làm gương.

Trên tinh thần đó, đội ngũ cán bộ, công chức, viên chức và người lao động trong hệ thống chính trị đã trở thành lực lượng nòng cốt trong công tác vận động. Không chờ người dân đến tìm hiểu, cán bộ chủ động đến từng hộ gia đình, lựa chọn thời điểm phù hợp để tuyên truyền, giải thích cụ thể về quyền lợi, mức đóng và lộ trình hưởng lương hưu.

Ông Nguyễn Thành Dương, Giám đốc BHXH cơ sở Lý Sơn cho biết: Thực tế ở Lý Sơn cho thấy, mỗi mùa thu hoạch tỏi hay mỗi chuyến biển thắng lợi không chỉ mang lại nguồn thu nhập cho người dân, mà còn mở ra “thời điểm vàng” để vận động tham gia BHXH tự nguyện. Nắm bắt đặc điểm này, cán bộ BHXH và các lực lượng liên quan đã linh hoạt tiếp cận, tư vấn ngay khi người dân có điều kiện tài chính, qua đó nâng cao hiệu quả vận động.

Cách làm “đi từng ngõ, gõ từng nhà” vốn không mới, song tại Lý Sơn được triển khai bài bản, kiên trì và có trọng tâm. Mỗi cuộc tiếp xúc không dừng ở việc tuyên truyền chung chung, mà đi sâu giải đáp thắc mắc, giúp người dân hiểu rõ quyền lợi lâu dài khi tham gia BHXH tự nguyện.

Một trong những điểm nhấn quan trọng là việc Ban Chỉ đạo phát động phong trào “cán bộ, công chức, viên chức, người lao động vận động người thân tham gia BHXH tự nguyện”. Phong trào được triển khai nghiêm túc, có phân công cụ thể, theo dõi tiến độ và đánh giá kết quả định kỳ.

Trên cơ sở kế thừa các chỉ đạo trước đây của cấp ủy, chính quyền, Ban Chỉ đạo đã cụ thể hóa thành nhiệm vụ thường xuyên của từng cơ quan, đơn vị trong điều kiện mô hình chính quyền mới. Chỉ tiêu phát triển người tham gia được giao rõ ràng; từng thành viên Ban Chỉ đạo phụ trách địa bàn trực tiếp nắm bắt tình hình, kịp thời tháo gỡ khó khăn.

Đáng chú ý, nội dung vận động người thân tham gia BHXH tự nguyện được đưa vào sinh hoạt chi bộ, các cuộc họp giao ban định kỳ. Qua đó, không chỉ nâng cao trách nhiệm của cán bộ, đảng viên mà còn tạo sự lan tỏa sâu rộng trong từng gia đình, dòng họ và cộng đồng dân cư.

Kết quả cho thấy, đến cuối năm 2025, toàn đặc khu có 1.541 người tham gia BHXH tự nguyện, đạt 104,26% kế hoạch được giao, là một trong những đơn vị dẫn đầu tỉnh Quảng Ngãi thực hiện tốt phát triển BHXH tự nguyện. Trong đó, hơn 300 người là thân nhân của cán bộ, công chức, viên chức và người lao động. Đây là con số có ý nghĩa, góp phần quan trọng giúp địa phương hoàn thành và vượt chỉ tiêu phát triển đối tượng.

Ông Nguyễn Thành Dương nhận định: Kinh nghiệm rút ra là phải “bám nghề, bám thời điểm”. Việc vận động được tiến hành linh hoạt theo chu kỳ thu nhập của người dân, đồng thời khuyến khích chuyển dần sang phương thức đóng dài hạn để bảo đảm tính liên tục và ổn định.

Hướng tới phát triển BHXH tự nguyện bền vững

Theo ông Nguyễn Thành Dương, Giám đốc BHXH cơ sở Lý Sơn, bước sang năm 2026, mục tiêu của Lý Sơn không chỉ dừng ở việc tăng số người tham gia, mà chuyển trọng tâm sang duy trì và nâng cao chất lượng tham gia. Theo Công văn số 1410/UBND ngày 1/4/2026 của UBND đặc khu Lý Sơn về việc giao chỉ tiêu phát triển người tham gia BHXH, BHYT, địa phương phấn đấu vận động và duy trì khoảng 2.000 người tham gia BHXH tự nguyện. Dù con số tuyệt đối không lớn, song với một địa bàn có quy mô dân số hạn chế như Lý Sơn, đây là nhiệm vụ không dễ dàng. Áp lực đặt ra không chỉ là mở rộng diện bao phủ mà còn phải giữ vững nền đã đạt được, hạn chế tình trạng gián đoạn tham gia.

Để thực hiện mục tiêu này, BHXH cơ sở Lý Sơn đã định hướng người dân chuyển từ phương thức đóng ngắn hạn sang các hình thức dài hơn như 6 tháng hoặc 12 tháng. Giải pháp này vừa phù hợp với đặc điểm thu nhập theo mùa vụ, vừa giúp người dân chủ động kế hoạch tài chính, bảo đảm quá trình tham gia liên tục.

Cùng với đó, mạng lưới tổ chức thực hiện tiếp tục được củng cố theo hướng đồng bộ. Sự phối hợp giữa cơ quan BHXH với Bưu điện, các tổ chức dịch vụ và hệ thống chính trị cơ sở - từ Ủy ban Mặt trận Tổ quốc, các hội đoàn thể đến trưởng thôn - được tăng cường, tạo thành một “mạch dẫn” thống nhất từ chủ trương đến triển khai thực tế.

Trong cơ chế này, chính quyền đặc khu giữ vai trò trung tâm, trực tiếp chịu trách nhiệm về kết quả phát triển người tham gia trên địa bàn. Với vai trò cơ quan thường trực Ban Chỉ đạo, BHXH cơ sở chủ động tham mưu, kịp thời đề xuất các giải pháp sát thực tiễn; đồng thời theo dõi chặt chẽ mọi biến động để có biện pháp xử lý ngay từ cơ sở.

Điểm đáng ghi nhận ở Lý Sơn không chỉ là con số tăng trưởng, mà còn là sự chuyển biến về nhận thức của người dân. Việc tham gia BHXH tự nguyện ngày càng trở thành nhu cầu tự thân, gắn với mong muốn bảo đảm an sinh lâu dài. Kinh nghiệm từ Lý Sơn trong phát triển BHXH tự nguyện cho thấy, nếu có cách làm phù hợp, sát dân, đồng bộ và kiên trì, ngay cả những địa bàn khó khăn cũng có thể tạo nên những bước đột phá đáng ghi nhận, góp phần thực hiện hiệu quả mục tiêu an sinh xã hội bền vững.

Thái Dương